

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

32. An Pontifex possit reservare peccata mortalia interna? Et quid circa hoc apud Religiosos, & Episcopos? Et an Ecclesia non posset peccata mere interna afficere censuris? Ex p. 8. tr. 1. res. 53.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

tamen contrahitur per participationem, quæ potest esse tantum peccatum veniale, puta quando quis communicat cum excommunicato vitando, in cibo, potu, osculo, salutatione, aut aliis negotiis civilibus. Ita Suarez *disp. 29. de Penitent. sect. 3. num. 1.* Et hoc certum est in Summo Pontifice, qui dum potest efficere, ut aliquis Sacerdos à nullo omnino peccato possit absolueri, potest etiam efficere, ut non possit ab aliquibus absolueri. Ceterum si de aliis Prælati loquamur, porro ij videntur non posse sibi referuare peccata venialia. Et ratio est, quia cum quilibet Sacerdos nulla censura impeditus ex generali concessione Ecclesiæ habeat iurisdictionem in omnia peccata venialia, potestas hæc videtur non posse restringi à particularibus Prælati, qui communem Ecclesiæ concessionem non possunt limitare.

4. Et idem nostram sententiam de summo Pontifice præter Auersam *vbi supra* tenet Megala *de Penit. lib. 1. cap. 11. n. 6.* & Coninck *de Sacram. disp. 8. dub. 11. n. 80. vbi sic ait.* Sequitur tertio, superiorem posse etiam inferiorem priuare potestate necessaria ad absoluerendum sacramentaliter ab aliquibus peccatis venialibus, quod saltem verum est de Pontifice, quia, ut ostendi *n. 17.* quod omnes Sacerdotes ab his possunt absolueri, prouenit ex concessione Ecclesiæ, siue Pontificis, qui absolute potest efficere, ut aliquis Sacerdos à nullo omnino peccato possit absolueri. Quare etiam poterit efficere, ut non possit absolueri ab aliquibus. De reliquis verò Prælati res est satis dubia. Nam cum quibus Sacerdos nulla censura impeditus ex generali concessione Ecclesiæ habeat iurisdictionem in omnia peccata venialia; videtur hæc potestas non posse restringi à particularibus Prælati, qui communem Ecclesiæ concessionem limitare non possunt. Ita Coninck.

Sup. hoc in
fra in Ref. 15.
§. Probatur
in fine, & in
to. 1. tr. 4. ex
lata doctrina
Ref. 10. §.
penult. à lin.
4.

RESOL. XXXII.

An Pontifex possit referuare peccata mortalia interna.

Et quid circa hoc apud Religiosos, & Episcopos.

Et an Ecclesia non possit peccata merè interna afficere censuris? Ex part. 8. tr. 1. Ref. 53.

§. 1. **N**egatiuè respondet R. P. Bordonus in *consil. Regul. tom. 1. resolut. 37. numer. 9.* Llamas *part. 1. cap. 7. §. 14.* Cortolanus *de cas. reser. sect. 1. artic. 5. num. 6.* quia Ecclesia nullam ferre potest iudicium de peccatis merè occultis, & internis, *cap. erubescant. 11. distict. 32. in fine*, occulta enim, & incognita illi sunt relinquenda, qui solus nouit corda filiorum hominum, *cap. consuluiti 18. 2. question. 5.* latentia peccata vindictam non habent, *cap. fin. 32. quest. 5.* neque Ecclesia indicat de occultis, *cap. sicut mis literis 33. in fine de simon. & cap. tua nos 34. eod. dicitur*, Nobis datum est de manifestis tantummodò iudicare. Ex his autoritatibus clarè colligitur nullum Prælatum, neque etiam Papam habere potestatem, & ius super occulta, & interna peccata, quorum castigatio, & iudicium soli Deo referuatur. Tum quia Ecclesia non potest peccata merè interna afficere censuris: ergo neque eadem referuare. Antecedens constat ex Doctribus citatis à Bosso *suprà section. 1. casu 10. numer. 107.* vbi de hæresi mentali sine excommunicatione. Tum quia cogitationis nemo penam meretur, *cap. cogitationis distict. 1. de Penit.* Tum quia D. Thomas *2. 2. question. 104. artic. 5. di-*

Sup. hac &
seq. doctrina
lege Ref. 22. & 29.
& §. eius
primæ not.
& pro cen-
suris con-
tentis in hoc
textu, latissi-
mè in to. 1.
tr. 1. Ref. 14.
& in tom. 6.
tr. 3. post fo-
rè tres pagi-

cit, quod in iis, quæ ad internum motum voluntatis pertinent, homo non tenetur obedire alteri, sed Deo tantum. Tum quia Legislatores non potest ferre legem de his, de quibus iudicium ferre non potest, sed non potest iudicium ferre de internis, cum sibi incognita sint, solus enim Deus est scrutator cordium; ergo non potest ferre legem referuatiõis.

2. Sed mihi placet posse maximè Summum Pontificem referuare peccata mortalia interna. Ita docet Coninck *de Sacram. disp. 8. dub. 11. n. 76.* Suar. *de Penitent. disp. 29. sect. 5. n. 3.* Valq. *in 3. part. tom. 4. quest. 91. dub. 3. Sanc. in summa, tom. 1. lib. 2. cap. 8. num. 8.* Auersa *de sacram. Penitent. q. 17. sect. 2.* Miranda *con. 2. q. 34. art. 3. concl. 1.* Quare si Pontifex vellet sibi referuare consensum voluntatis in hæresim, referuatio teneret, si diceret, Nolo ut quisquam absolueri possit ab hæresi, etiam si mente tantum sit concepta; per hæc enim verba ex eo quod intelligeretur inferturibus sacerdotibus limitata iurisdictione, ita ut ad mentalem hæresim non extenderetur, porro hæc intelligeretur referuata.

3. Obiicit ex supradictis primò, Ecclesia non potest propter peccata interna censuras imponere, ergo non potest illa referuare. Respondeo cum Suario *loco citato*, concessio antecedente negandam esse consequentiam; Ecclesia enim non potest imponere censuras propter interna peccata, quia censura est pœna pertinens ad iurisdictionem fori contentiosi, quæ nullo modo extenditur ad actus internos; referuatio verò non est pœna, sed tantum limitata iurisdictionis fori penitentialis, quæ per se cadit etiam in actus internos.

4. Obiicit secundo, Ecclesia non iudicat de peccatis internis: ergo non potest ea referuare. Respondeo, verum quidem esse, quod Ecclesia in foro exteriori nihil potest circa peccata interna, vnde nec potest illa specialiter prohibere, nec punire; tamen in foro interno habet iurisdictionem, ut de illis iudicium ferat: eo etiam maximè quod penitens teneatur iure diuino illa deferre ad hoc iudicium, & in eo esse accusator sui ipsius, & testis contra se. Vnde est, ut Ecclesia possit iudicium de his peccatis internis committere designatis quibusdam iudicibus, ita vti tantum possint ab iis absolueri, & non alij.

5. Et post hæc scripta inueni hanc sententiam docere etiam Amicum *tom. 5. disp. 5. sect. 5. n. 163.* vbi sic ait. Ad vnde cum negatur consequentia. Ratio discriminis est; quia potest Pontifex interna peccata sibi referuare per restrictionem iudicis potestatis absoluendi, ut in *8. tom. de Penitentia disp. 13. sect. 10.* docet. Quia restrictione facta nequit inferior Sacerdos defectu iurisdictionis ab huiusmodi peccatis absolueri. Nam et si potestas absoluendi à peccatis in Sacramentali sit à Christo Domino, illa tamen saltem quoad exercitium pendet à Pontifice, à quo pro bono Ecclesiæ regimine limitari potest. Ita ille, & ego.

6. Dico igitur, loquendo de possibili, posse Pontificem peccata interna referuare, quia non minus requiritur iurisdictione in Confessatio ad hæc peccata absoluenda, quam ad externa. Si ergo Superior neget hanc facultatem, non remanet iurisdictione in inferiori. Nec facit ad rem, quod Ecclesia non habet facultatem ad præcipiendos, vel prohibendos actus merè internos: quia in præsentia potestas non est ad peccata sed ad confessionem iurisdictionis in ordine ad absolutionem, quæ absolutio est actus externus. Sicut etiam Pontifex referuat sibi dispensationem voti merè interni circa aliquas materias.

7. Loquendo

nas à prim
cipio Ref. 2.
& verè. Sed
vt cognos-
cat & in to.
5. tr. 8. Ref.
5. §. Notan-
dum est & in
Ref. 29. §. Et
tandem, &
seq. & ibi in
tr. 10. Ref.
93. in fine
verè. nam
Hæreticus,
& in tom. 2.
tract. 6. Ref.
171. §. ve-
rum, à lin. 3.

In ordine ad Sacramenta. Res. XXXIII. & c. 41

7. Loquendo autem de facto, licet apud Religiosos aliquando referata fuerint peccata etiam interna; Pontifex tamen nunquam ea sibi referunt: neque etiam Episcopi communiter consueverunt ea referuare. Si aliquis autem Episcopus aliquod peccatum internum propter eius specialem grauitatem referuaret, v. g. heresim internam, propterea dicitur referuasse, valida erit referuatio. Sot. tamen *disp. 18. q. 2. art. 5.* reprehendit acriter talem referuationem. Et quidem raro expedit, maxime si non solum confessatis delegatis, sed etiam habentibus iurisdictionem ordinariam immediatam negetur potestas absolueendi. Referuatio enim exigit, ad hoc, vt prudenter fiat, necessitatem coercendi, aut adhibendi remedium speciale, quod ad peccata merè interna communiter non reperitur: quia si peccator reuera non corrigitur, & emendatur, citò progredietur ad actum externum, ratione cuius referuari poterit. Et hæc omnia præter Doctores citatos docet etiam Cardinal. Lug. *de pœnit. disp. 20. sect. 2. num. 13. & 14.*

RESOL. XXXIII.

An Pontifex possit referuare omnia peccata mortalia externa.
Et an hoc v. aliis, licet illicitè facere possit? Ex part. 8. tit. 1. Res. 54.

§. 1. Negat Bordonus in *consil. Regul. tom. 1. resol. 73. numer. 10.* Quia Papa tantam potestatem habet, quanta sibi tributa fuit à Christo, cuius est in teris Vicarius; sed credibile est, & rationi consonum, quòd Christus non contulerit Ecclesiæ tam amplam facultatem referuandi sibi omnia peccata mortalia: ergo illa sibi validè referuare non potest. Minor suadetur, & quia potestas à Christo communicata Ecclesiæ rationabilis est, cuiusmodi non esset hæc, & quia est in ædificationem fidelium, & non in destructionem, vt esset hæc. Cum quia Papa habet facultatem referuandi sibi peccata non ad proprium libitum, & commodum, sed ad vtilitatem animarum, vt eas retrahat à peccatis: ergo hæc facultas regulanda est à commodo fidelium, non à proprio, consequenter, vbi non subest vtilitas fidelium, vt in hac re, neque adest talis facultas. Tum quia Tridentinum *sess. 14. c. 7.* dicit quòd Summi Pontifices pro suprema potestate in Ecclesiâ vniuersa sibi tradita, causas aliquas grauiiores criminum possunt suo peculiari iudicio referuare illis verbis. Vnde merito Pontifices maximi pro suprema potestate sibi in Ecclesiâ vniuersa tradita, causas aliquas criminum grauiiores suo poterant peculiari iudicio referuare. Dicit enim aliquas & non omnes, vt insinuaret, talem potestatem non posse extendi super omnia mortalia, vt etiam colligitur ex comparatione *grauiores*; ergo non potest omnia sibi referuare. Tum quia lex inutilis, & quæ non est in bonum commune fidelium, non obligat, neque meretur nomen legis, Soto *lib. 1. de iust. q. 1. art. 2.* Valquez *disp. 151. cap. 2.* Salas *disp. 1. sect. 8. num. 30.* quos pro se citat Bonacin. *part. 1. de legibus, num. 9.* sed talis referuatio esset inutilis, & contra bonum commune, cum præiudicaret omnibus fidelibus, qui cogentur accedere Romam, etiam ex partibus tam longinquis. Tum quia sententia continens errorem intolerabilem nulla est, & nequaquam obligat, cap. *per tuas, 40. de sentent. excommunicat. & ibi gloss. in intolerabilem errorem*: ergo idem

dicendum est de lege referuationis omnium mortalium esse nullam, quia est error intolerabilis in præiudicium totius Ecclesiæ.

2. Sed non deseram hic apponere sententiam affirmatiuam defensam à nostro P. Megala in *missi. peregr. tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 5.* vbi sic ait. Pone Summum Pontificem velle omnia simul peccata mortalia sibi referuare, quaeritur, an possit? Et videtur respondendum negatiuè; & ratio est, quia Summus Pontifex non habet potestatem referuandi sibi casus tanquam dominus, & ad proprium commodum; sed tanquam Christi Vicarius ad vtilitatem subditorum: at si omnia simul mortalia peccata à Summo Pontifice referuarentur, maximum inde incommodum, & spirituale damnum subditis eueniret; ergo omnia peccata mortalia simul Summus Pontifex referuare non possit. Pro resolutione tamen respondendum erit cum distinctione; nam duobus modis intelligi potest ly *an possit*, scilicet, an possit sine peccato, & an possit ita, vt valida sit referuatio; & quoad primum modum, respondendum erit negatiuè, tum per nuper dictam rationem; tum etiam, quia vt superior, quicumque sit, possit absque peccato casus aliquos sibi referuare, necessitudo requiritur, vt causa aliqua legitima interueniat, vt assumat Suarez *de pœnit. disp. 29. sect. 4. in princip.* nulla autem legitima causa interuenire potest, vt omnia simul peccata mortalia referuarentur; ergo omnia simul absque peccato referuari non possunt.

3. Quoad secundum verò modum intelligendi ly *an possit*, scilicet an possit ita, vt valida sit referuatio? Respondetur affirmatiuè, & ratio est, nam cum omnis huius spiritualis fori iurisdictione à Summo Pontifice quoad inferiores omnes emanet, & ab illo pendeat, vt *supra* probatum est, ita inferioribus datur, vt possit ab illo limitari & auferri, propterea illi videbitur, in quantum pertinet ad absolutam eius potestatem; nam illam aliis quocumque modo concedendo, nunquam intendit se priuare iure suo, ac ided factum teneret etiam absque conueniente ratione fieret, vt probat idem Suarez *in dicta sect. 4. num. 7.* Nec obstat ratio in contrarium adducta, nam habet locum quoad primum huius distinctionis membrum scilicet, vt fieri non possit absque peccato.

4. Et ided Cardinalis Lugo *de sacram. pœnitent. disp. 20. sect. 3. num. 30.* supponit Summum Pontificem validè referuare posse omnes casus, licet illicitè id faceret, quando nimia referuatio esset potius in destructionem, quam in ædificationem Ecclesiæ: referuatio tamen valeret, quia iurisdictione omnium inferiorum dependet, vt suppono, à Summo Pontifice, quare licet ipse peccaret, non relinquendo ordinem debitum, & potestatem necessariam in inferioribus; validè tamen id faceret.

RESOL. XXXIV.

An Pontifex validè possit sibi referuare absoluitionem casus, & excommunicationis etiam in articulo mortis.
Ex quo inferitur referuationem factam à Papa absque causa, valere respectu omnium confessorum, non tamen esse licitam. Ex part. 10. tit. 14. & Misc. 4. Res. 7. alias 5.

§. 1. Negatiuè respondet Texeda in *Theologia sup. hoc. norali, tom. 2. lib. 3. tract. 3. numer. 134.* lege infra §. 5. quia potestas à Christo Domino tradita Pontifici vlt. Res. 42.

Sup. his, & doctrina seq. huius Res. seq. Res. seq. leg. §. vlt. & fig. nãter à veris. Huc infero.

RESOL. XXXIII.
Omnia
peccata mortalia
sibi referuare
non potest.

Sup. his, & doctrina seq. huius Res. seq. Res. seq. leg. §. vlt. & fig. nãter à veris. Huc infero.

Sup. hoc. norali, tom. 2. lib. 3. tract. 3. numer. 134. lege infra §. 5. quia potestas à Christo Domino tradita Pontifici vlt. Res. 42.